

are pending against the departments indicated below :

Department	Pending questions
Agriculture & Forest	9
Industries & Commerce	4
D. H. P. C.	25
Education	9
Finance	2
Food & Civil Supplies	6
General Administration	3
Home	16
Health	10
Law	1
Public Works	41
Revenue	8
Social Welfare	1

We have requested time and again that they should be sent immediately. In spite of that we are not getting the replies. I am very sorry for that. Anyhow, we carrying on with whatever replies we have received.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(i) re : Ban imposed on the export of Saffale oil cakes.

SRI M. M. SAJJAN :—(Muddebihal) Madam, I call the attention of the Minister of State for Food and Civil Supplies to the hardships caused to the saffale oil seed crushers on account of the ban imposed on the export of saffale oil cakes (Kusabi Hinde of Jodethina Gana).

SMT. E. E. VAZ :—(Minister of State for Food and Civil Supplies) Madam, I regret very much for having come a little late.

(SMT. E.F. VAZ)

I wish to make the following statement in reply to the Calling Attention Notice.

In view of the continuous scarcity of cattle fodder in the State, the necessity to place restrictions on the export of cattle fodder to places outside the State, was felt and the Mysore Cattle Fodder (Regulation of Export) (No. 2) Order, 1972 restricting the export of the following varieties of cattle fodder was issued :—

- (i) Ragi-hay,
- (ii) Paddy-straw
- (iii) Gram-husk
- (iv) Kadabi, and
- (v) wheat bran, hay and husk,

Allotment of wheat by the Government of India to the State Government was reduced from 25,000 tonnes in November, 1972 to 15,000 tonnes from December, 1972 onwards. Consequently the production of wheat bran was also reduced from 3,000 tonnes to 1,000 tonnes resulting in the demand going up for oil cakes and other cattle fodder available in the open market.

In the meanwhile, the prices of oil cakes and other varieties of cattle fodder began to increase considerably, and the result was that the prices of cattle feed manufactured out of the necessary fodder ingredients were also increased. With a view to alleviating the distress caused in the scarcity areas, and to making available sufficient quantity of the ingredients at reasonable prices to the Cattle Feed Manufacturers, it was found necessary to place further restrictions on the export of the following varieties * of fodder/feed in consultation with the Agriculture and Forest Department, and an order prohibiting the export of Saffale Oil Cake, among others, was issued, namely the Mysore Cattle Fodder (Regulation of

Export) (No. 2) Order, 1972 dated 19-3-1973.

- * (i) Maize hay,
- (ii) Cotton seed,
- (iii) Molasses,
- (iv) Gingelly Oil Cake,
- (v) Saffale Oil Cake,
- (iv) Sesame Oil Cake.

Consequent on the imposition of the ban on the export of the above Oil Cakes, representations have been received for the removal of the ban in view of the hardships caused to the Saffale-Seeds Oil Crushers in Bombay and Hyderabad-Karnatak areas.

The matter is under consideration in consultation with the Agriculture & Forest Department, and a decision will be taken in the matter very shortly having regard for all aspects of the matter.

SRI M. M. SAJJAN.—Will the Hon. Minister say what quantity of Saffale Oil Cake has been transported and sold in the scarcity areas ?

SMT. E. E. VAZ.—I am sorry I will not be able to give the quantity. In some districts there is no surplus to be sold. The Deputy Commissioner Bijapur has written to me that the prices have not come down; on the other hand, they have increased.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಮೇವಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಕಾರ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಫಾಡರ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ನಂಬರ್ ೨ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಕುಸಿದಿ ಎಣ್ಣೆ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಕೇಕ್ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದನಗಳು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ. ರೈತನಾಗಿ, ಕ್ಯಾಟರ್ ಫೀಡ್ ಸೊಸೈಟಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ, ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನನಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದನಗಳು ಈ ಕೇಕನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕೋ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕುಸುಬಿ ಎಣ್ಣೆಯ ಕೇಕ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಿದ್ದಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಕಡೆ ದನಗಳು ಇದನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬಹುತೇಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿನ ಗಾಣ ಅಡಿಸಿ ಕೇಕ್ ತಯಾರಿಸುವರು, ದೊಡ್ಡ ಮಿಲಿ ಮಾಲೀಕರು ಕೇಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗಾಣಗರು ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವರು, ಕೇವಲ 3—4 ತಿಂಗಳು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವರು. ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ದಿವಸ ಇದಕ್ಕೆ ತಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಯಾರೂ ಸರಕಾರಿ ಅಡ್ಡೆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಕ್ ಮೊದಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ರಿಲಯ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ರಿಲಯ್ಸ್ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

9-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಸಜ್ಜನ್ : ನಾನು ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ, ಗಾಣಕ್ಕೆ ಕುಸುಬಿ ಹಾಕಿ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆದು ಹಿಂಡಿ ತೆಗೆಯುವುದು ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕುಸುಬಿ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ದನಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿನ್ನುವದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದು ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಮತ್ತು ಮೇ ತನಕ ಕುಸುಬಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಡೀ ವರ್ಷ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕುಸುಬಿ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆದು ಹಿಂಡಿ ಮಾಡುವುದು ಎರಡು ವ್ಯಾಪಾರವಿದೆ. ಎಣ್ಣೆ ಮಾರಾಟವಾಗಿ ಹಿಂಡಿ ಉಳಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15 ಗಾಣಗಳು ಬಂದ್ ಆಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳು ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಗಾಣಗಳು ಬಂದ್ ಆಗಿವೆ, ಅದ್ದರಿಂದ

ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಹಾರ ಸಚಿವರು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದನಗಳು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಆತ್ಮರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ದನಗಳು ಕುಸುಬಿ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ.

SMT. E. E. VAZ.—As I stated it is under active consideration of the Government whether to consider giving permits for exports or as an alternative-Government is also thinking of purchasing it if there are huge stocks.

(ii) *Re: Appointment of Director of the School of Mines.*

SRI C. M. ARUMUGHAM (K. G. F.).—I call the attention of the Minister for Education to the appointment of Director to the School of Mines.

SRI A. R. BADRINARAYAN (Minister for Education).—I make the following statement.—

The appointment of the previous incumbent of the post of Director, School of Mines, K. G. F., was quashed by the Supreme Court. As a consequence of that, he has been relieved of the duties of the post of Director, School of mines, K.G.F. The designation of the Head of that institution is now only Principal, School of Mines. The post of Principal, School of Mines is in the scale of Rs. 700—1100.

The method of recruitment for the post of Principal, School of Mines, K.G.F., as per Cadre and Recruitment Rules of the Department of Technical Education is as follows :—

“By promotion from the cadre of Heads of Sections or by direct recruitment”.

As could be seen from the said method of recruitment, the senior-most Head of Section in the Department of Technical Education, irrespective of the Engineering discipline to

(SRI A. R. BADRINARAYAN)

which he belongs, will be eligible for promotion as Principal, School of Mines, K.G.F. But, for discharging the duties of the post of Principal, School of Mines, a candidate with Mining qualifications and experience is essential. Therefore, the existing method of recruitment needs modification and the same has to be amended.

In the meanwhile, a Head of Section in the School of Mines, has been directed to discharge the duties of the post of Principal, School of Mines, K.G.F. No instances have come to the notice of Government that the above arrangement has placed any hurdles in the smooth working of the Institution.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—For the last 15 years this institution was not having a qualified person. Neither the Director nor the Principal of the School of Mines possess the required qualification and as a result the students strength has decreased and you are spending a lakh of rupees on a very few students. The Head of the Section has been asked to look after the School and he is also not qualified. Therefore may I suggest to bring this institution under the Director of Technical Education so that a qualified person may be posted as Principal of the School of Mines?

SRI A. R. BADRINARAYAN.—I note the very valuable suggestion made by the Hon. Member. What he has said is appropriate and Government will certainly consider it.

(iii) *Re : Non-issue of G. O. re : The grant of revised rates of D. A. to the State Government Employees at Central Rates.*

SRI S. M. SHREENALLI CHANDRASHEKHAR (Hosanagar): I call the attention of the Hon. Minister for Finance to the non-issue of Government Order regarding the grant of revised rates of Dearness Allowance to employees at Central rates.

SRI M. Y. GHORPADE (Minister for Finance) : I make the following statement.

Government have taken the following decisions regarding the manner of payment of the increased Dearness Allowance :

i) All Government Employees whose pay is Rs. 210 and below, may be paid the difference in Dearness Allowance for the first six months of 1973-74 *viz.*, April, 1st to September, 30th 1973 in a lumpsum of November, 1st, 1973 *i. e.* Rajyotsava Day.

ii] The difference in Dearness Allowance payable to Government Employees whose pay exceeds Rs. 210/- per month will be invested in the 'Protected Savings Plan'. The amount in excess of the maximum monthly contributions will be adjusted towards 'Time Deposit Scheme'. This will cover the entire difference in Dearness Allowance payable for the period ending September, 1973.

iii) The Protected Savings Plan has an element of insurance in that, after a period of 2 years, the entire amount to be contributed will become payable to the legal heirs of a deceased Government servant. In view of this beneficial welfare aspect, the Mysore State Government Employees Association favours investment of the difference in Dearness Allowance in this Scheme.

Orders to the above effect will issue shortly.

The State Government has not received a copy of the Report of the Third Central Pay Commission. The State Government is not aware of the decisions, if any taken by the Government of India on the recommendations of the 'Third Central Pay Commission'. In the circumstances, the appointment of a Committee to go into the question of impact on the State's finances if the Central Pay Commission's Report, as implemented by the Central Government, is to be extended to the Government Employees of the State does not arise.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೂ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಅಶ್ವಾಸನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಕಾಲಿಂಗ್ ಆಟನ್‌ಪನ್ ನೋಟೀಸ್ ತಂದಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆ ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ.—ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೊಲನೆಯ ಆರು ತಿಂಗಳು ಕ್ಯಾಷ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ, ಆದಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಅಕೌಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ —ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಹಾಗೆ ಇವರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತುರು ಮಾಡಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ.—ಲೋಯರ್ ಗ್ರೇಡ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ 210 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಇರುವವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಆದ ನಂತರ ಕ್ಯಾಷ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. 210 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಬರುವವರಿಗೆ ಕ್ಯಾಷ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ವೇಲಿನವರಿಗೆ ಟೈಂ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಪಾನ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ —ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೆ ಏರಿರುವಾಗ ಅವರ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಮುಷ್ಕರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ.—ನಾವು ಮುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಷ್ಕರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಏಕೆಂದರೆ ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಎಷ್ಟೇ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಮುಷ್ಕರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಎನ್. ಜಿ. ಒ. ಅಸೋಷಿಯೇಷನ್‌ನವರು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಹೊಸ ಬೇಡಿಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು.

Discussion of the reports of the District Central Co-operative Banks.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. —19 ಡಿಸೆಂಬರ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಏಳುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ, 3-4 ಅಥವಾ 5 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಚರ್ಚೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ?

MADAM SPEAKER.—I will contact the Minister and let you know.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ರೂಲ್ 146ರ ಕೆಳಗೆ ಏನು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಸೋಮವಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

MADAM SPEAKER.—I will consider

Bad working of Telephones at the L. A. and General Hostel and inadequate canteen arrangements at the lounges.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಿದ್ದಪ್ಪ (ಹಾನನ).—ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ್ಸ್ ಹೋಮಿನಲ್ಲಿ ಫೋನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಟೆಲಿಫೋನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಡೈಯಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕೀಳುವ ನಂಬರ್ ಒಂದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ನಂಬರ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಲಾಂಜಿನಲಿ ಉಪಾಹಾರ ಕೊಡತಾರೆ 9 ಗಂಟೆ ಆಸೆಂಬ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗ, ಒಂಬತ್ತು ವರೆಗೆ ಗಂಟೆಗಲಾ ಉಪಹಾರ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಚೆಟ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ಇಡಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಎರಡೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಮಜ್ಜೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಜನರಲ್ ಹಾನ್ಸ್‌ಲೆ'ನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಫೋನ್‌ನ ತೊಂದರೆ ಇದೆ.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I realise there is difficulty in regard to telephones. I will be rectified in the quickest possible time.

NON-OFFICIAL RESOLUTION

*Re :- Constituting a statutory Malnad Development Board
(Debate Contd.)*

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ವಿಧಿ ದ್ವಾರಾ ರಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾದಂಥ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಯಲು ನೀಮೆಯಿಂದ ಬಂದ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆವರಿಗೂ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಸ್ವಾಗತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ; ಮಲೆನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದಿಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ, 10ನೇ ಶತಮಾನದ ಪಂಪನ ಕಾಲದಿಂದ ಕುವೆಂಪು ಕಾಲದವರೆಗೂ ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮತ್ತು ಸಾಂದರ್ಭದ ಬೀಡು ಎಂದು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನ ಇದ್ದರೂ ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಇವತ್ತು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ನಗರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಣಬೇರು ಎಂಬ ಜನಾಂಗ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬಸ್ ಮೋಟಾರ್ ಹತ್ತುವುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈಲನ್ನೇ ನೋಡಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಜನ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕ್ರಮ ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯಿತು. ಅದರ ಭಾಗವಾಗಿ ಆಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ನಿದ್ದವ್ವನಹಳ್ಳಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿ ಮಲೆನಾಡು ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಜಂಬೂ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಬದರೀ ನಾರಾಯಣರವರು ಈ ಸಚಿವರ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ರಚನೆ ಆದಂಥ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬೋರ್ಡ್ ಕೇವಲ ಕಾಗೆದ್ದೆ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಿ ಉಳಿಯತೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದು ಕಣ್ಣೊರೆಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು. ಮಲೆನಾಡು ಜನರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ಘೋಷದ ಹೃದಯದ ಜನ ಅವರನ್ನು ನಂಬಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇವಲ ಕಣ್ಣೊರೆಸುವ ಬೋರ್ಡ್

ಮಾಡಿ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಯಾವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಂಥ ವಿಷಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಈಗ ನಮಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕಠೋರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಈಗ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ದಿನ ಹತ್ತೊಂಕು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಮೋಹನರಾಜ್ ಸುಖಾದಿಯಾರವರು 10 ಗಂಟೆಗೆ ರಾಲ್ ಬಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟು. ಮಲೆನಾಡು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಲೆನಾಡಿನ ನೆಲದೊಳಗೆ ಹರಿದು ವ್ಯಯ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ನಿರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಭೂಮಿ ಇದೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅರಣ್ಯ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಇರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಯಲು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅಂಥ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕಾರಾವಾರ, ಹೊನ್ನಾವರ ಬಂದರುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೆಯರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ 1600 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಒಂದೇ 400 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಕಣ್ಣೊರೆಸುವ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ :—ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇನು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ನೀರಾವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ. ಅದನ್ನು 5ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಕುಂಠಬಾಳಿಗಾರವರು ಏನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಿಗಾರವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಒಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಜನ ನಾವಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರವರೇ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಎಂಕೋ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ದಟ್ಟವಾದ ಮರನಾಡು ಪ್ರದೇಶ. ಆಗಂಬೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾಡು ಬಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೀಲಗಿರಿ ಪುರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಚಲ ನುಬಿಕೆ ಇದೆ. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಅರಣ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಲೂಟಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮರ ಕಡಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ 10 ಮರಗಳನ್ನು ಸವರಿ ದಟ್ಟ ಕಾಡನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕಡಿದು ತರತಕ್ಕ ಮರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಚೂರಿ ಇರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತಡೆ ಹಿಡಿಯದೆ ಹೋದರೆ ಮರ ನಾಡಿನ ಜನ ಆ ಲಾರಿಗಳು ಎಲೆಲಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಆ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಮಳೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಮಳೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ :—ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕಡಿದು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ :—ನಿಜವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು. ಅರಣ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲದಿಂದ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಜನ. ಅರಣ್ಯದ ನಾಶವನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷೆ ಪಡತಕ್ಕವರಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ, ಜನಗಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರಕ ಪ್ರಾಯವಾದ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ತಳೆದಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಾವು ಏನು ಫಾರಿಸ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಫಾರಿಸ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಗದಗಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ? ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮಲೆ ನಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಿದ್ದಪ್ಪ : - ಅವರು ಗದಗಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ನೀವು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್. — ತೀರ್ಥ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ : — ತೀರ್ಥ ಹಳ್ಳಿಗೆ, 400 ಇಂಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಚಿರಾಪುಂಜಿ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ 180 ಇಂಚು ಮಳೆ ಆಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಲೆನಾಡಿನ ಸಮಗ್ರವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರು ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಚೆನಿಸಿವ್ಯಾಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಶಾವಾಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಲೆನಾಡಿನ ಗಂಧದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊರಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಮಲೆನಾಡಿನ ಗಂಧದ ಸಂಪತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ, ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ; ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಾರು, ಒಂದು ರಾರಿ ಹಿಡಿಯುವುದು, 10 ಕಾರು, 10 ರಾರಿ ಬಿಡುವುದು ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ 'ಶ್ರೀಗಂಧದ ನಾಡಿದು ಮೈಸೂರು' ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದಂಥ ನಾಡು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಗಂಧದಿಂದ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಕೂಡ ಅಪಾರವಾದುದು. ಹೀಗೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಇವತ್ತು ಭತ್ತ ಆಗಲಿ, ಯೂಕ್ಕಿಯಾಗಲಿ, ಕಾಫಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಡಿಕೆ ಯಾಗಲಿ, ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರೀಸರ್ಚ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯೊಳಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸೌಲಭ್ಯವೇಕು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು, ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಲೆನಾಡಿನ ಸಮಗ್ರವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವಿಧಿಬದ್ಧವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯೊಂದು ರಚನೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಎನ್ನುವ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನಮಗಿಂತ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ನಮಗೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ. ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ — ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೇಡ ಎಂದು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಹೋದಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಅತೋಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ, ತಪೋಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಏನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ : ಎಚ್ಚುಕೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಬಂದಾಗ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ : ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೇ ಆಗಲಿ, ನೀವೇ ಆಗಲಿ, ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಗಳು ಬಂದಿತ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಂತರ್ಯ ಏನಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷಕರಣ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಪಾಪ, ಹಾಗೆ ಇದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನ,

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದ ಜನ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ತುಂಬ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಕೆಲವರು ಇರಬಹುದು. ನಾವು ಜ್ಞಾನದ ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರವಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸರ್ವಾಂಗ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು, ಸುಖ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು. 'ಹಸಿರು ಚೆಲುವ ನಾಡು, ಹಸನಾದ ನಾಡು' ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ತುಂಬ ಹೃದಯದ ಕಳಕಳಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ನಾವು. ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶ ವಿಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು ಎಂದು ಈಶ್ವರ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ನಾವಲ್ಲ.

10-00 A.M.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಹೇಳುವುದು ನಿಮ್ಮ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಇಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಕೂಡಿ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನೀವು ಬಹಳ ಮುಂಚೆಯಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀವೆ. ತಾವು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಈ ಒಂದು ಕೃಷಿ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕಾಲೇಜು ಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 50ರಷ್ಟು ಕಾಲೇಜನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ನಮಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಲೆನಾಡು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಥವಾ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಹಸಿರುಳ್ಳ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕೂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ. ನಾವು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕಾಲೇಜು, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೂಡಿ ಎಂದು ತಾವು ಕೇಳುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಮಗೂ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗೇನೇ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಾಗಕ್ಕಾದರೂ ಸರಿ ಕೂಡಿ. ಸಮಗ್ರವಾದ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಬಗ್ಗೆ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದವರು. ಈ ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದವರು ಈ ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಂಥಾ ಜನ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದಂಥ ಜನ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಕಂಡದ್ದೇ ಆದರೆ ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಆಗ ಮಲೆನಾಡಿನವರು ಒಂದು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಚಳುವಳಿ ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತೊತ್ತಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಶನಿವಾರ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ಉದ್ಘಾಟನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪ್ರಕಾರ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ತಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ: (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯ ಬಹುಶಃ ಇತರೇ ಭಾಗಗಳು, ಇತರೇ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವತ್ತೂ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆವು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿಯೋಜಿತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅದು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಏನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತೀವ್ರವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ 50ರಿಂದ 400 ಇಂಚಿನವರೆಗೂ ಮಳೆ ಆಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಾನುಕೂಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತರೇ ಕಡೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಜನರಿಗೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಸೇತುವೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ

ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು ಏನು ಇದೆ ಆ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶಗಳೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಯೋಜಿತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅವೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಕಾಲಾನುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಏರ್ಪಡಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ನಡೆದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ತರಹವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾಳೀ ನದಿ ಯೋಜನೆ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾಗುವಾಗ ಹಾಗೆಯೇ ಜನಜೀವನದ ಮಟ್ಟವು ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬರೀ ಬೋರ್ಡ್ ಅದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೊದ್ದು ಸರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಏನೇನು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಕಾರಣ ನಾನೂ ಕೂಡ ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು. ನನ್ನದು ಆರೆ ಮಲೆನಾಡು. ಅದರ ವಿಷಯಗಳೂ ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತ ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಕೂಡ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಕರ್ತವ್ಯ. ತತ್ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ತಾವು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕಂತೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಗೈರೆ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಗೈರೆ ಹಾಕಿದರೆ ಆಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೂ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೂನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಂತಿಂಥ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು, ಬನಿಜ ಸಂಪತ್ತು, ನೀರಿನ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಂಪತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿರಾಯ:—ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೋ ಆರ್ಟಿನೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ:—ಪ್ರಾಂತ್ರಿಕ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಂತ್ರಿಕ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇವೆರಡೂ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಇದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ್ರಿಕ ಕಮಿಷನ್‌ನವರೂ ಇದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ಫ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಎರಡೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ತಾವು ಯಾವ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆಂತಲೂ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸದೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಕಳಕಳಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಭರವಸೆ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಜಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಜಲ್ಲಿ ಹಾಕದೆ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಮಣ್ಣು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಾತೂ ಹೀಗೆಯೇ, ಸೇತುವೆಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮೋರಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೀಗೆಯೇ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಮಂಡಲ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಲೆನಾಡು ಎಂದರೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕಾರವಾರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು ಇಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಮಲೆನಾಡು ಎಂದರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಥವಾ ನಾವು ಬರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಇಡೀ ಮಲೆನಾಡಿನ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಇಂಥಿಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ನಾವು ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಧಿವಾರಾ ಮಾಡಲಿ, ಮಾಡದೆ ಇರಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅನಂತರ ನಾವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ವಿಧಿವಾರಾ ಒಂದು ಮಂಡಲಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗತಕ್ಕ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಇವೆ. ಪುನಃ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯ ರಚನೆ ಮಾಡಲು ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಏನು ಅಭ್ಯಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಾಜನೈಕ್ಯೋಸ್ಕರ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿ ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ, ಆರೆ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಕ್ಕಿ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*The Resolution was, by leave, withdrawn.

(ii) Re:- Reservation of 80% of Posts in all Industries for Mysoreans.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮಯ್ಯ : (ಗಾಂಧಿನಗರ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ನಾನು ಮಂಡಿಸುವ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

“ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಾಸಗೀ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿನವರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಡುವಂತೆ ಶಾಸನ ರಚಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.”

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ನಿರ್ಣಯ ಹೀಗಿದೆ :—

“ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಾಸಗೀ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿನವರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಡುವಂತೆ ಶಾಸನ ರಚಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.”

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುಂದಿನ ಫಾರ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಭೆ ಎದ್ದು ಸೋಮವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

The House adjourned at Twenty Minutes past Ten of the Clock to meet again (on Monday the Twentyeighth May 1973 at one of the Clock).